

Noored valivad elukutset palga või sõbranna järgi

Koolilõpetaja
ihkab ikka
juristikks ja
ärimeheks

Malle Pajula

malle@epl.ee

Koolilõpetajad külastavad üha enam kutsenõustajaid, et küsida neilt elukutse valikul abi. Nad ei oska valida eriala, mis ka aja möödudes tööd annaks.

Tartu õppekeskuse kutsenõustaja Signe Repole on jäänud silma, et koolilõpetajad valivad elukutset palga järgi. Kuigi täpset summat ei nimetata, arvestatakse korraliku auto ja elupaigaga. Praegu on eriti hinnas õigusteaduskonda pääsemine ja juristikks saamine. "Noored räägivad, et selles ametis on väga hea palk ja see on popp. Kui neile öelda, et väga head palka saavad vaid tipud, siis nad jäävad pisut oma valiku üle mõttesse," ütles Reppo. Tema sõnul ei mõtle õigusteadusest unistavad noored, kas nende kõrgkooliõpingute järel on sellel alal ka piisavalt töökohti.

Riigitöö pole noorte seas popp

Kui mullune Eesti kutse-nõustajate küsitlemine näitas, et noorte seas läheb tasapisi hinda riigitöö ja ka näiteks õpetajaamet, siis Signe Reppo sõnul praegu see noorte jutust enam välja ei tule. "Ei paista, et riigitööle väga ihatakse. Paljudel on ikka silme ees enda äri loomine või edukas firmas töötamine," nentis Reppo. Tema sõnul mõjutab valikut raha, kuid samas pole vähe ka neid õpilasi, kes teavad kindlalt, mida nad tahavad. Nad tunnistavad, et hakkavad tulevikus küll väikest palka saama, kuid neile lihtsalt meeldib valitud töö.

Reppo sõnul pole info edasiõppimisvõimaluste kohta kahjuks piisavalt kättesaadav. Need, kes on aktiivsed, koguvad selle ise kokku, kuid teistele oleks suureks abiks, kui näiteks koolides jagataks brošüüre, või kasvõi televisoris jookseksid kutsekoolide reklaamid. "Praegu pole noorte seas ametikoolidel kõrget mainet. Oleme neile rääkinud,

Tallinna Sikupilli Keskkooli 10. klassi poisid Alari Kaup (vasakult), Raido Leppik ja Siim Talts otsivad edasiõppimisvõimaluste kohta infot ajalehtedest ja internetist. "Need, kes ikka ise väga tahavad, saavad sealt vajalikud andmed kätte ja on ametitega kursis," leiavad nad ning lisavad, et käivad peale kooli arvutitunnis, et end ka selles valdkonnas kursis hoida.

PRIIT SIMSON.

et mitmes kutsekoolis on nüüd kaasaegne sisseseade – õpilased ei tea seda," ütles Reppo.

Ka Tallinna kesklinna koolidevahelise õppekeskuse direktori Mari Suurväli sõnul on juura noorte eelistuste eesotsas. "See trend on kogu maailmas, sest seadus-alast teavet on alati vaja ja muu ala inimesed ei jõua sellega end lihtsalt kurssi viia," ütles Suurväli. Tema on aga noortega vesteldes märganud, et tänavu ei ole nõnda suurt tungi majandust õppima minna.

Miinimumpalga eest tööle ei lähe

Suurväli sõnul ei ole noorte jaoks võõras mõelda kaugtööst või ise endale töökoha loomisest. "Nad ei näe selles midagi võõrastavat. kodus arvutiga töötamist peab võõraks praegune töötajate põlvkond," arvas Suurväli. Tema sõnul ihkavad riigitööle enamasti need, kes ei taha olla eraettevõtjad. "Nad näevad, et riigi leib on küll peenike,

aga pikk. Ka ei kujuta noored ette, et võivad saada miinimumpalka" ütles ta ja lisas, et noored ei tunne tuleviku ees hirmu.

"Stabiilset töökeskkonda pole noortel loota, kõik muutub kiiresti ja nad peaksid selleks valmis olema. Õpetajad võiksid juba algklassidest alates lapsi sel-

leks ette valmistada," ütles Suurväli, kelle sõnul pole praegu paljud kaua koolis töötanud õpetajad end kaasaegse töömaailmaga kurssi viinud.

"Tegime uurimuse, millest selgus, et eriala valiku juures polnud õpetaja ja kooli nõu sugugi esikohal. Pigem tuli välja, et otsus

langetatakse prestiiži või sõbranna järgi," selgitas Mari Suurväli.

Valitud kool määrab tuleviku

Haridusministeeriumi noorsoo ja huvihariduse osakonna juhataja Toivo Siku sõnul ongi noortel puudu oskusest end välja pakkuda.

Infomess "Teeviit" tuleb ka tänavu

■ Õppimisvõimaluste kohta saab infot ka tänavu "Teeviida" messilt, mis toimub 17.–19. veebruarini Eesti Näituste messikeskuses. 125 väljapaneku seas tut-

vustavad end nii üldharidus-, ameti- kui kõrgkoolid ning ka näiteks riigikogu kantselei ja põllumajandusministeerium.

Piletid maksavad eelmüü-

gis õpilastele 25 ja täiskasvanutele 30 krooni. "Teeviida" korraldajad on haridusministeerium ja Eesti Noorsootöö Keskus.

EPL

Nii ei teata, kuidas kirjutada korralikku CV-d, käituda vestlusel ja näidata end parimast küljest.

Samas on Siku sõnul noored viimase paari-kolme aastaga muutunud praktilisemaks ja hakanud varakult mõtlema tulevikule. "Kui 10-15 aastat tagasi võeti üle isa amet, siis nüüd ei oska vanemad noore ihatud elukutse kohta tihti üldse midagi öelda, sest valdkond on nii uus," ütles Sikk. Tema arvates tutvuvad noored küll infoallikatega, kuid peaksid edasiõppimise kohta valides rohkem vaatama seda, kas saadaval diplomil on kaalu.

Nõustamiskeskused

VALIK KESKUSTEST, KUS AIDATAKSE ELUKUTSET LEIDA:

Ida-Virumaa laste ja noorte infokeskus: Jõhvi, Rakvere tn 6b, telefon 233 70 303;

Rapla maakonna psühholoogiateenistus: Rapla, Tallinna mnt 9, telefon 248 94 310;

Järvamaa psühhosotsiaalse nõustamise keskus: Paide, Pärnu tn 58, telefon 238 52 602;

Tallinna kesklinna koolidevaheline õppekeskus: Tartu mnt 23, telefon 66 12 787;

Tartu õppekeskus: Kaunase pst 22, telefon 27 486 971.

Allikas: EPL